

Aanbeveling

over de ontwikkeling van herstelplannen

Aanbeveling over de ontwikkeling van herstelplannen

Inhoudsopgave

1.	Samenvatting	3
2.	Achtergrond	4
3.	Aanbeveling van EBA over het houden van een herstelplanoefening in de gehele EU	6
	Aanbeveling van EBA over de ontwikkeling van herstelplannen	8
	Bijlage 1	11
	Bijlage 2	13
	Model voor een herstelplan	13
	A. Algemeen overzicht	13
	B. Kern van het herstelplan	16
	C. Follow-up	20
4.	Feedback op de openbare raadpleging	21
5.	Bevestiging dat wordt voldaan aan richtsnoeren en aanbevelingen	22

1. Samenvatting

1. Bijgaande aanbeveling over de ontwikkeling van herstelplannen is gebaseerd op de taak die krachtens artikel 25, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1093/2010 (hierna de “EBA-verordening” genoemd) op de Europese Bankautoriteit (EBA) rust om bij te dragen tot en actief deel te nemen aan de ontwikkeling en coördinatie van doeltreffende en consistente herstel- en afwikkelingsplannen. Totdat het voorstel van de Commissie voor een richtlijn betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen (de zogeheten crisisbeheersingsrichtlijn, hierna “CMD” genoemd) is vastgesteld en bekendgemaakt, kan deze taak volgens de raad van toezichthouders van EBA het beste worden ingevuld door overeenkomstig artikel 16 van de EBA-verordening aan de nationale bevoegde autoriteiten bijgaande aanbeveling over de ontwikkeling van herstelplannen te geven.
2. In de wetenschap dat ten minste 15 banken in de Unie al een begin hebben gemaakt met het opstellen van herstelplannen op basis van het initiatief van de Raad voor financiële stabiliteit (FSB) en dat andere nationale initiatieven in de steigers staan, beoogt de aanbeveling consistentie in de gehele Unie en een zo hoog mogelijk niveau van convergentie tot stand te brengen door de ontwikkeling van herstelplannen uit te breiden tot de Europese kredietinstellingen die worden genoemd in de bijlage bij de aanbeveling, en erop toe te zien dat de plannen worden besproken binnen de respectieve toezichtcolleges, die door EBA nauwlettend worden gevolgd.
3. Hiertoe worden er groepsherstelplannen opgesteld volgens de internationale normen zoals overeengekomen onder auspiciën van de Raad voor financiële stabiliteit en het model van bijlage 2 (hierna “het model” genoemd), die, in overeenstemming met de op 15 mei 2012 gepubliceerde discussienota van EBA over herstelplannen, de belangrijkste elementen en essentiële kwesties omvatten die in een dergelijk plan aan de orde komen.

2. Achtergrond

4. Door diverse banken in verschillende lidstaten wordt momenteel gewerkt aan herstelplannen op basis van zowel internationale als EU-initiatieven.
5. Op internationaal niveau worden de initiatieven voor herstel- en afwikkelingsplannen, die door de leiders van de G-20 zijn onderschreven tijdens de top van Pittsburgh in 2009, gecoördineerd onder auspiciën van de Raad voor financiële stabiliteit (FSB), die in zijn “Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions” de kernelementen van herstel- en afwikkelingsplannen aangeeft en aanbeveelt dat er herstel- en afwikkelingsplannen klaar liggen voor alle wereldwijd opererende, systeemrelevante financiële instellingen (G-SIFI’s) en andere ondernemingen waarvan het omvallen effect kan sorteren op de financiële stabiliteit.
6. Op EU-niveau heeft de Europese Commissie in vervolg op de conclusies van de Raad van de Europese Unie van 18 mei en 7 december 2010 inzake crisispreventie, -beheersing en -oplossing, waarin de ontwikkeling van herstel- en afwikkelingsplannen in elk geval wordt bepleit voor kredietinstellingen waarvoor de oprichting van een werkgroep grensoverschrijdende stabiliteit wordt overwogen, op 6 juni 2012 een voorstel vastgesteld voor een richtlijn betreffende de totstandbrenging van een kader voor crisisbeheersing en -oplossing (de zogeheten crisisbeheersingsrichtlijn, hierna “CMD” genoemd). In dit voorstel wordt onder meer nader ingegaan op de aard en inhoud van herstel- en afwikkelingsplannen, de reikwijdte van de toepassing ervan en de rol en bevoegdheden van EBA en nationale bevoegde autoriteiten.
7. Diverse lidstaten hebben echter al specifieke wetgeving betreffende herstel- en afwikkelingsplannen ingevoerd of daar in elk geval een begin mee gemaakt. In een aantal gevallen hebben deze initiatieven betrekking op specifieke verzoeken om in het licht van het financiële bijstandsprogramma van het IMF en de EU over te gaan tot de hervorming van afwikkelingsregelingen. Anderzijds zijn diverse nationale bevoegde autoriteiten ook zonder specifieke wetgeving op dit terrein toch rechtstreeks betrokken bij het opstellen van herstel- en afwikkelingsplannen, omdat zij in hun hoedanigheid van FSB-lid een bijdrage leveren aan de internationale werkzaamheden op het gebied van SIFI’s.
8. Afgezien van de bevoegdheden en taken van EBA die nader zullen worden omschreven in de CMD, kent artikel 25 van de EBA-verordening EBA in algemene zin nu al de taak toe om bij te dragen tot en actief deel te nemen aan de ontwikkeling en coördinatie van doeltreffende en consistente herstel- en afwikkelingsplannen. Gezien deze taak en de ontwikkelingen op nationaal en internationaal gebied heeft EBA besloten een discussie op gang te brengen en al in een vroeg stadium van het proces waarbij herstelplannen worden ingevoerd als uitvloeisel van een algemene Europese wetgevingsvereiste, de standpunten van de belanghebbenden te gaan verzamelen.
9. Met het oog hierop publiceerde EBA op 15 mei 2012 een discussienota over herstelplannen (hierna “de discussienota” genoemd), waarin de belangrijkste elementen en essentiële kwesties werden genoemd die overeenkomstig de KA’s van de FSB aan de orde dienen te komen in een herstelplan. Hiertoe was in de discussienota ook een mogelijk “model voor een herstelplan” opgenomen. EBA ontving in totaal 25 reacties op de discussienota (waarvan 5 op verzoek van de

betreffende respondent niet op de website van EBA werden gepubliceerd), die al met al positief waren over de opzet en inhoud van het model.

10. De discussienota vormt een goed uitgangspunt voor de in de CMD voorziene reguleringsstaken van EBA, daar hiermee kan worden bereikt dat herstelplannen in de gehele Unie op consistente wijze worden opgesteld en beoordeeld. Van een gemeenschappelijke Europese referentie voor de nationale bevoegde autoriteiten zal echter pas sprake kunnen zijn als de wetgevingsprocedure van de CMD is afgerond.

11. Om het gat dat hier in de tussentijd valt op te vullen, de ontwikkeling van herstelplannen te stimuleren en tegelijkertijd een leidraad te verschaffen om een zo hoog mogelijk niveau van convergentie tot stand te brengen, heeft EBA bijgaande aanbeveling opgesteld voor de bevoegde autoriteiten die in hun eigen land fungeren als toezichthouder op de kredietinstellingen die worden genoemd in bijlage 1 bij de aanbeveling. Een van de aanbevelingen is om eind 2013 groepsherstelplannen gereed te hebben en die in te dienen bij de toezichthoudende autoriteiten. Ten aanzien van de inhoud van de herstelplannen vermeldt de aanbeveling dat de plannen aansluiten bij het FSB-kader en de normen zoals verwoord in het model (zie bijlage 2 van de aanbeveling). Wat de beoordeling van de herstelplannen betreft verlangt de aanbeveling dat deze groepsherstelplannen worden gepresenteerd en besproken in de toezichtcolleges, die tot een eensluidend oordeel dienen te komen.

3. Aanbeveling van EBA over het houden van een herstelplanoefening in de gehele EU

Status van deze aanbeveling

1. Dit document omvat een aanbeveling waarvoor artikel 16, lid 1, en artikel 25, lid 1, van de EBA-verordening als gezamenlijke rechtsgrondslag dienen. Overeenkomstig artikel 16, lid 3, van de EBA-verordening spannen bevoegde autoriteiten zich tot het uiterste in om aan de aanbevelingen te voldoen.
2. In de aanbeveling wordt de visie van EBA uiteengezet op passende toezichtpraktijken binnen het Europees Stelsel voor financieel toezicht op het gebied van de ontwikkeling en coördinatie van doeltreffende en consistente herstelplanning teneinde het mogelijke effect op het systeem van failliet gaande instellingen zo beperkt mogelijk te houden. EBA verwacht dan ook van alle bevoegde autoriteiten waaraan de aanbeveling is gericht, dat zij hieraan voldoen. De bevoegde autoriteiten waarop de aanbeveling van toepassing is, dienen hieraan te voldoen door deze op passende wijze op te nemen in hun toezichtpraktijken (bv. door hun wettelijk kader of hun toezichtprocessen aan te passen).

Kennisgevingsverplichtingen

3. Overeenkomstig artikel 16, lid 3, van de EBA-verordening bevestigen de bevoegde autoriteiten uiterlijk 23 maart 2013 aan EBA of zij aan de aanbeveling voldoen of voornemens zijn die op te volgen, dan wel aangeven waarom zij hier niet aan voldoen of niet voornemens zijn die op te volgen. Bij gebreke van kennisgeving vóór deze uiterste termijn worden bevoegde autoriteiten door EBA geacht niet aan de aanbeveling te voldoen. De kennisgevingen worden ingediend door het hiervoor bedoelde formulier, dat is te vinden in deel V, te zenden aan: compliance@eba.europa.eu, onder vermelding van referentienummer 'EBA/REC/2013/02'. Kennisgevingen dienen te worden ingezonden door personen die gemachtigd zijn om namens hun bevoegde autoriteit mee te delen of deze al dan niet aan de aanbeveling voldoet.
4. Overeenkomstig artikel 16, lid 3, zullen de kennisgevingen worden bekendgemaakt op de website van EBA.

Inhoudsopgave

Aanbeveling van EBA over de ontwikkeling van herstelplannen	8
Bijlage 1	11
Bijlage 2	13
Model voor een herstelplan	13
A. Algemeen overzicht	13
B. Kern van het herstelplan	16
C. Follow-up	20

Aanbeveling van EBA over de ontwikkeling van herstelplannen

DE RAAD VAN TOEZICHTHOUDERS VAN DE EUROPESE BANKAUTORITEIT,

Gezien Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie, met name artikel 16, lid 1, en artikel 25, lid 1,

Gezien Besluit EBA DC 001 van de Europese Bankautoriteit ("EBA") van 12 januari 2011 tot vaststelling van het reglement van orde van de raad van toezichthouders van EBA, met name artikel 3, lid 5, en artikel 14, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Naar aanleiding van de conclusies van de leiders van de G-20 tijdens de top van Pittsburgh in 2009 heeft de Raad voor financiële stabiliteit in oktober 2011 de "Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions" (hierna de "KA's van de FSB" genoemd) uitgebracht, waarin de kernelementen worden aangegeven die de FSB noodzakelijk acht voor een doeltreffende afwikkelingsregeling, waaronder specifieke vereisten voor herstel- en afwikkelingsplanning.
- (2) Volgens de conclusies van de Raad van de Europese Unie van 18 mei en 7 december 2010 inzake crisispreventie, -beheersing en -oplossing dienen in elk geval herstel- en afwikkelingsplannen te worden opgesteld voor kredietinstellingen waarvoor de oprichting van een werkgroep grensoverschrijdende stabiliteit wordt overwogen, en dienen er door de desbetreffende werkgroep vóór eind 2012 crisissimulaties te worden uitgevoerd.
- (3) Op 15 mei 2012 heeft EBA een discussienota over herstelplannen gepubliceerd, waarin de belangrijkste elementen en essentiële kwesties worden genoemd die overeenkomstig de KA's van de FSB aan de orde dienen te komen in een herstelplan. Hiertoe was in de discussienota ook een mogelijk "model voor een herstelplan" opgenomen. De reacties op de discussienota vormden in het algemeen een steun in de rug voor de inhoud van het model; sommige van de ontvangen opmerkingen zijn verwerkt in het model (zie bijlage 2 bij de aanbeveling).
- (4) Diverse lidstaten overwegen, of zijn al overgegaan tot, de invoering van vereisten voor herstelplannen voor banken, waar op nationaal niveau aan wordt voldaan.
- (5) Op 6 juni 2012 heeft de Europese Commissie een voorstel gepubliceerd voor

een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen (COM(2012) 280 definitief).

(5) In de tussenliggende periode, d.w.z. de periode vóór de goedkeuring van het wetgevingsvoorstel, verdient het voor de nationale bevoegde autoriteiten, met het oog op de stimulering van de consistente ontwikkeling van herstelplannen in de gehele Unie en de totstandbrenging van een zo hoog mogelijk niveau van convergentie, aanbeveling om ervoor te zorgen dat in elk geval de in de bijlage bij deze aanbeveling genoemde bankgroepen herstelplannen opstellen en die bespreken binnen de toezichtcolleges, met EBA in de rol van supervisor.

(7) Deze aanbeveling wordt bekendgemaakt op de website van EBA.

HEEFT DE VOLGENDE AANBEVELING VASTGESTELD:

1. In hun hoedanigheid van nationale, in eigen land bevoegde autoriteit die primair verantwoordelijk is voor het toezicht op de in bijlage 1 genoemde kredietinstellingen, wordt aan de in bijlage 1 genoemde bevoegde autoriteiten de aanbeveling gedaan om ervoor te zorgen dat die kredietinstellingen groepsherstelplannen ontwikkelen die zij uiterlijk 31 december 2013 indienen bij de desbetreffende bevoegde autoriteiten.
2. De groepsherstelplannen worden opgesteld volgens het model van bijlage 2 ("het model"), dat aansluit bij de internationale normen zoals overeengekomen onder auspiciën van de Raad voor financiële stabiliteit (FSB).
3. Het model dient te worden gezien als leidraad voor het ontwikkelen en opstellen van de noodzakelijke groepsherstelplannen.
4. Elke afwijking van de in het model genoemde normen wordt objectief onderbouwd, met opgave van de redenen door de kredietinstelling.
5. De in bijlage 1 genoemde bevoegde autoriteiten bespreken de ontwikkeling van de groepsherstelplannen en het bij hen ingediende groepsherstelplan met andere bevoegde autoriteiten die eveneens deel uitmaken van het desbetreffende college van toezichthouders, waarbij zij naar behoren hun gedachten laten gaan over de herstelplannen van de kredietinstellingen die deel uitmaken van de groep, voor zover deze plannen zijn opgesteld. Indien er crisisbeheersingsgroepen zijn ingesteld onder auspiciën van de FSB, worden de resultaten van de werkzaamheden van die groepen, voor zover van toepassing, in aanmerking genomen bij de bespreking binnen het desbetreffende college van toezichthouders.
7. Alle bevoegde autoriteiten die deelnemen in colleges van toezichthouders treffen de nodige maatregelen met het oog op de geheimhouding van informatie over de groepsherstelplannen.

-
8. De in het college deelnemende bevoegde autoriteiten streven naar een eensluidend oordeel over de informatie die door kredietinstellingen is verstrekt als onderdeel van hun groepsherstelplannen.
 9. De in bijlage 1 genoemde bevoegde autoriteiten passen deze aanbeveling toe en trachten te bewerkstelligen dat de in punt 1. van deze aanbeveling bedoelde kredietinstellingen daadwerkelijk aan deze aanbeveling voldoen, teneinde de tijdige ontwikkeling en evaluatie van passende groepsherstelplannen te vergemakkelijken.

Gedaan te Londen, 22 januari 2013

Andrea Enria (voorzitter, EBA)

Bijlage 1

Onderstaande lijst geeft een overzicht van de onder deze aanbeveling vallende kredietinstellingen en bevoegde autoriteiten die primair verantwoordelijk zijn voor het toezicht daarop.

	Naam bank	Nationale bevoegde autoriteit
1	Erste Group Bank AG	Finanzmarktaufsicht (autoriteit financiële markten)
2	Raiffeisen Zentralbank AG	
3	KBC Group NV	Banque Nationale de Belgique (Belgische centrale bank)
4	Dexia	
5	Bank of Cyprus Public Company Limited	Central Bank of Cyprus
6	Cyprus Popular Bank Public Co Ltd	
7	Bayerische Landesbank	Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFin) Deutsche Bundesbank (Duitse centrale bank)
8	Commerzbank AG	
9	Deutsche Bank AG	
10	Deutsche Zentral-Genossenschaftsbank AG	
11	Danske Bank A/S	Finanstilsynet (Deense financiële toezichthoudende autoriteit)
12	Alpha Bank AE	Bank of Greece
13	Eurobank Ergasias	
14	National Bank of Greece	
15	Piraeus Bank	
16	Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, SA	
17	Banco Santander SA	Banco de España (Spaanse centrale bank)
18	BNP Paribas SA	Autorité de Contrôle Prudentiel (ACP) Banque de France (Franse centrale bank)
19	Crédit Agricole Group	
20	Groupe BPCE	
21	Société Générale SA	
22	OTP Bank Nyrt.	Hungarian Financial Supervisory Authority (HFSA)
23	Allied Irish Banks, Plc	Central Bank of Ireland
24	Bank of Ireland	
25	Intesa Sanpaolo SpA	Banca d'Italia (Italiaanse centrale bank)
26	UniCredit SpA	
27	ABN AMRO Group NV	De Nederlandsche Bank (DNB)
28	ING Bank N.V.	
29	Rabobank Group	
30	DNB Bank ASA	Finanstilsynet (Noorse financiële toezichthoudende autoriteit)
31	Banco Comercial Português SA	Banco de Portugal (Portugese centrale bank)
32	Nordea Bank AB	Finansinspektionen

33	Skandinaviska Enskilda Banken AB	(Zweedse financiële toezichhoudende autoriteit)
34	Svenska Handelsbanken AB	
35	Swedbank AB	
36	Barclays Plc	Financial Services Authority (FSA)
37	HSBC Holdings Plc	
38	Lloyds Banking Group Plc	
39	Royal Bank of Scotland Group Plc	

Het model is onderverdeeld in drie hoofdstukken. In het eerste (A) wordt naast algemene, doch uitgebreide informatie over de instelling en de governancestructuur met betrekking tot het groepsherstelplan ook een samenvatting gegeven van de belangrijkste conclusies van het plan. Het tweede (B) omvat de kern van het groepsherstelplan, namelijk de aannamen achter de lijst van opties die voorhanden zijn in een crisissituatie, en een beoordeling van de uitvoering en het effect ervan. In het derde (C) worden de maatregelen genoemd die de instelling wil treffen ter vereenvoudiging van de follow-up van het groepsherstelplan, het bijwerken ervan of de uitvoering ervan in tijden van crisis.

A. Algemeen overzicht

Het Algemeen overzicht maakt integraal deel uit van het herstelplan. Naast een samenvatting van het plan geeft het ook achtergrondinformatie over de groepsstructuur en de governance met betrekking tot het plan.

a) *Samenvatting van het plan:*

In dit deel wordt de instelling geacht een samenvatting te geven van de belangrijkste conclusie van haar herstelplan. Hierin wordt in elk geval het volgende opgenomen:

- de belangrijkste elementen in de verschillende onderdelen van het plan;
- voor zover van toepassing, de belangrijkste wijzigingen sinds de laatste bijwerking;
- een algemeen overzicht van de stappen die moeten worden gezet vóór de afronding/bijwerking van het plan.

b) *Beschrijving van de groep:*

Het eerste element van dit deel van het herstelplan is een algemeen overzicht van de juridische structuur van de instelling (met inbegrip van de significante bijkantoren ervan), haar activiteiten en de onderlinge afhankelijkheid van de verschillende entiteiten in de groep. Dit deel beschrijft de belangrijkste activiteiten van de instelling en de kernbedrijven die er deel van uitmaken, die binnen de juridische structuur in kaart worden gebracht. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van de relaties van onderlinge afhankelijkheid binnen de groep. Dit deel omvat dus minimaal:

- een algemene beschrijving van de belangrijkste activiteiten, waaronder een uiteenzetting van de algemene, wereldwijde strategie van de instelling en haar bedrijfsmodel, en een beschrijving van de kernbedrijfsonderdelen, de redenen waarom deze als zodanig kunnen worden aangemerkt en de belangrijkste rechtsgebieden waar de instelling actief is;
- de in kaart gebrachte (en gedetailleerd beschreven):

-
- ▶ juridische en operationele structuren (onder meer aan de hand van een organigram waarin het volgende wordt weergegeven: bedrijfsafdelingen en -onderdelen, de rechtspersonen waar deze afdelingen gevestigd zijn, de activiteiten en het aantal werknemers per afdeling of onderdeel);
 - ▶ juridische en financiële structuren (per rechtspersoon uitgesplitst naar omzet, kasstromen, liquide middelen, financieringsbehoeften, grote posities, winst- en verliesrekening en tier 1-kapitaal);

Niet alle entiteiten hoeven hierin te worden betrokken: het gaat hier om de significante bijkantoren en rechtspersonen. Een significant bijkantoor of significante rechtspersoon is een entiteit die:

- ▶ wezenlijk bijdraagt tot de winst van de groep of de financiering ervan, of een belangrijk deel van de activa of het kapitaal van de groep in handen heeft; of
- ▶ belangrijke commerciële activiteiten verricht, kritieke functies vervult en kernbedrijfsonderdelen omvat; of
- ▶ op centraal niveau belangrijke operationele, risicodragende of administratieve taken verricht (bv. IT); of
- ▶ substantiële risico's draagt die in een worstcasescenario het voortbestaan van de groep in gevaar kunnen brengen; of
- ▶ niet afgestoten of afgewikkeld kan worden zonder dat dit een ernstig risico voor de groep als geheel met zich brengt; of
- ▶ belangrijk is voor de financiële stabiliteit van het land waar zij actief is.

Er hoeft geen gedetailleerde informatie te worden verstrekt over entiteiten die geen materiële invloed hebben op de bedrijfsactiviteiten, de kapitaalstructuur of de governance van de groep en niet belangrijk zijn voor het systeem van het land waar zij gevestigd zijn.

- ▶ een beschrijving van de financiële relaties tussen de verschillende rechtspersonen binnen de groep. Deze beschrijving omvat een uiteenzetting van alle bestaande, materiële posities en financieringsrelaties binnen de groep, alsmede een beschrijving van de kapitaalmobiliteit binnen de groep en de garanties binnen de groep in normale tijden en in tijden van crisis
- ▶ een beschrijving van de door de groep vervulde belangrijke of systeemkritische functies. Dit betreft voornamelijk externe functies, zoals betalingssystemen en -diensten die aan andere instellingen worden geleverd, maar omvat daarnaast ook gecentraliseerde functies die belangrijk zijn voor de groep, zoals beheer van liquide middelen, zekerhedenbeheer, IT, toegang tot marktinfrastructuren (als ontvanger én aanbieder), administratieve functies, operationele functies, outsourcing.

c) *Uiteenzetting van interne governance:*

Het betreft hier de interne governance ten aanzien van de opzet van het herstelplan, het goedkeuringsproces en het governanceproces wanneer het plan moet worden uitgevoerd in een crisissituatie. Dit deel geeft minimaal een beschrijving van:

-
- hoe het plan is ontwikkeld, waarbij onder meer de personen worden vermeld die verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van de verschillende onderdelen van het plan, en wordt uiteengezet hoe het plan wordt geïntegreerd in het corporate governance-kader en het algemene risicobeheerkader van de groep, waarbij tevens wordt gekeken naar de risicobereidheid van de groep (en de mogelijke verbanden met het stresstestkader van de groep);
 - degene die de huidige versie van het plan heeft goedgekeurd, waarbij onder meer wordt aangegeven wat de rol van het hogere management was en of het plan is voorgelegd aan de interne en/of externe accountant en/of het comité risicobeheersing. Door de groep wordt een verklaring afgegeven ter bevestiging van het feit dat het herstelplan is goedgekeurd door de raad van bestuur en/of de raad van toezicht;
 - het omgaan met de herstelmogelijkheden in een crisissituatie: in het document moet worden toegelicht hoe het proces van het omgaan met eventuele escalaties is opgezet. Ook wordt het besluitvormingsproces rond de inwerkinstelling van het plan duidelijk beschreven. Een en ander houdt een uiteenzetting in op de volgende punten: de betrokkenen bij dit proces, de omstandigheden waaronder het plan in werking zal worden gesteld, de te volgen procedures, de criteria die bepalen welke optie zal worden gekozen, en een beschrijving en beoordeling van het beheer van beheersinformatiesystemen en van de vraag of die al dan niet snel de noodzakelijke informatie kunnen leveren;
 - hoe de instelling denkt het groepsplan te gaan bijwerken, waarbij wordt ingegaan op de volgende punten: de verantwoordelijke(n) voor het actueel houden van het plan, de frequentie waarmee het plan zal worden bijgewerkt en een beschrijving van het proces wanneer het plan moet worden bijgewerkt in verband met substantiële wijzigingen die van invloed zijn op de instelling of haar omgeving.

B. Kern van het herstelplan

Een herstelplan is niet bedoeld als instrument om voorspellingen te doen over de factoren die tot een crisis kunnen leiden, maar veeleer als instrument om na te gaan of de beschikbare opties om een crisis te lijf te gaan krachtig genoeg zijn, en gevarieerd genoeg om een breed scala van schokken van uiteenlopende aard te kunnen opvangen. Een belangrijk onderdeel van het herstelplan is dan ook een strategische analyse die niet alleen de kernbedrijfsonderdelen aangeeft, maar ook welke maatregelen met betrekking tot die onderdelen en de andere componenten van de onderneming getroffen moeten worden in een stresssituatie. Overeenkomstig deze doelstelling beoogt dit tweede hoofdstuk een "optiemenu" aan te reiken met een reeks van herstelopties om financiële stress, of die nu idiosyncratisch of systeemgebonden is, het hoofd te bieden en de haalbaarheid en het effect van die opties in kaart te brengen. Wij gaan ervan uit dat in dit deel ten minste de hieronder beschreven informatie wordt verschaft.

a) Algemeen overzicht van herstelopties

Doel van dit deel is een algemene beschrijving te geven van alle herstelopties die mogelijk ter beschikking staan en de maatregelen die genomen zouden worden om de tijdige uitvoering van die opties mogelijk te maken (wanneer de herstelindicatoren concreet worden). In de paragrafen hieronder wordt vervolgens nagegaan in hoeverre deze herstelopties uitvoerbaar zijn in de verschillende scenario's/onder de verschillende aannamen.

b) Herstelindicatoren

Herstelindicatoren bepalen het moment waarop een instelling gaat nadenken, en vervolgens beslissen, over de specifieke hersteloptie (voor zover aanwezig) die zij mogelijk moet toepassen als reactie op de situatie die feitelijk is ontstaan. Daar elke crisis weer anders is, zetten herstelindicatoren niet zozeer automatisch een bepaalde hersteloptie in gang, maar geven ze veeleer zo vroeg mogelijk de richting aan waarin het herstelplan zich het beste kan begeven. Ze moeten niet worden begrepen als absolute drempels die leiden tot een dwangmatige, vaststaande reactie, maar eerder als het tijdstip waarop de doeltreffendheid van de verschillende herstelopties nog eens tegen het licht wordt gehouden en de mogelijke toepassing ervan wordt overwogen. Herstelindicatoren zijn daarmee een belangrijk onderdeel van het escalatie- en besluitvormingsproces. De instelling geeft in dit deel van het herstelplan ook in detail aan hoe de herstelindicatoren worden opgenomen in haar algemene risicobeheerkaders en hoe deze indicatoren worden afgestemd met bestaande factoren die noodplannen met betrekking tot liquiditeiten of kapitaal in werking stellen, alsook met het risicobereidheidskader van de instelling.

Van de instelling wordt verwacht dat zij deze herstelindicatoren (met inbegrip van voorbeelden en cijfers) specificceert, waarbij zij met name kwantitatieve of kwalitatieve herstelindicatoren vaststelt voor:

- haar solventiepositie,

-
- haar liquiditeitssituatie,
 - stressscenario's en de verslechtering van de omstandigheden waarin zij opereert.

c) *Aannamen en scenario's*

Het is de bedoeling dat de instelling in dit deel meerdere stressscenario's beschrijft en bij wijze van proef een inschatting maakt van de mogelijke impact daarvan. Het doel is het schetsen van een reeks scenario's waarin de doeltreffendheid van de verschillende herstelopties zal worden beoordeeld, niet het schetsen van de volgende crisis. Op basis hiervan kan op het punt van die doeltreffendheid worden getest hoe gevoelig die opties zijn, die zodanig moeten zijn toegerust dat de doelstellingen ervan (herstel van de levensvatbaarheid op de lange termijn) ook bereikt kunnen worden in andere situaties dan die van de aangegeven scenario's en aannamen.

Van de instelling worden meerdere scenario's verwacht, die ten minste de volgende typen financiële stress omvatten (de instelling moet steeds onderscheid maken tussen langzame en snelle financiële stress):

- ▶ Idiosyncratische schok
- ▶ Systeemschok
- ▶ Een combinatie van beide

Elk scenario is van dien aard dat het een ernstig, negatief effect heeft op de instelling. De instelling kiest voor scenario's die niet alleen voldoende relevant zijn voor wat betreft het in gang zetten van verschillende herstelopties in het herstelplan, maar waarvan het ook aannemelijk is dat ze zich in werkelijkheid kunnen voordoen.

De instelling wordt geacht bij wijze van proef een inschatting te maken van de impact van elk scenario op de solventiepositie, liquiditeitssituatie, financieringssituatie, winstgevendheid en bedrijfsactiviteiten van de belangrijkste entiteiten, bedrijven enz. die zijn genoemd in de beschrijving van de organisatie (hoofdstuk A).

d) *Herstelopties*

In dit deel worden de diverse herstelopties opgesomd en beoordeeld. Deze opties zijn geen business-as-usual maatregelen en zijn uit de aard der zaak buitengewoon. Mogelijke opties zijn externe herkapitalisatie, afstoting van activa, dochterondernemingen, bedrijfsafdelingen/-onderdelen of de instelling als geheel, vrijwillige herstructurering van passiva, verkleining van de balans of versterking van de liquiditeitspositie. Van de instelling wordt voor elke aangegeven hersteloptie een algemene beschrijving verwacht van de maatregel en eventuele belemmeringen voor de toepassing ervan. Daarnaast wordt verwacht dat zij elke optie als volgt analyseert:

- De **effectbeoordeling** van de herstelopties omvat ten minste een beoordeling van het:
 - ▶ financiële en operationele effect, d.w.z. het verwachte effect op de solventie-, liquiditeits- en financieringsposities, op de winstgevendheid en op de bedrijfsactiviteiten. Dit effect wordt bij

wijze van proef beoordeeld in een normale situatie en in de verschillende stressscenario's. Daarnaast worden duidelijk de entiteiten van de groep aangegeven die op enigerlei wijze invloed van de optie ondervinden of betrokken zijn bij de uitvoering daarvan;

- ▶ **extern effect:** het verwachte effect op kritieke of systeemrelevante functies die door de instelling worden vervuld, en op andere marktdeelnemers, klanten, werknemers, crediteuren en aandeelhouders.

In de effectbeoordeling wordt duidelijk melding gemaakt van de waarderingsaannamen en alle andere aannamen, onder meer met betrekking tot de verkoopbaarheid van activa, de handelwijze van andere financiële instellingen, enz.

- **Risicobeoordeling:** de instelling wordt geacht voor elke optie een risicoanalyse te maken. Deze heeft zowel betrekking op het risico dat de optie niet kan worden uitgevoerd (haalbaarheid) als op het risico dat voortvloeit uit de uitvoering ervan (systeembrede gevolgen):

- ▶ **Haalbaarheid:** de instelling beantwoordt de volgende vragen: (i) hoe hoog wordt de kans van slagen ingeschat, uitgedrukt op een schaal, en waarom; (ii) welke factoren zouden nadelig kunnen uitpakken voor de doeltreffendheid van de optie en hoe kan de invloed van die factoren worden beperkt, (iii) welke factoren zouden de uitvoering van de optie helemaal onmogelijk kunnen maken. Hierbij wordt in elk geval gekeken naar juridische, operationele, zakelijke, financiële en reputatierisico's (waaronder het risico van afwaardering).

De bank wordt ook verzocht uiteen te zetten welke ervaring hij eventueel heeft met de uitvoering van een dergelijke optie of soortgelijke opties.

- ▶ **Systeembrede gevolgen:** de instelling geeft aan welke systeembrede implicaties mogelijk verbonden zijn aan de toepassing van de optie, en de impact ervan op een eventuele toekomstige afwikkeling, mochten de herstelopties geen effect sorteren.

Worden er substantiële obstakels of belemmeringen vastgesteld, dan wordt de instelling verzocht aan te geven hoe zij die denkt weg te nemen.

- **Besluitvormingsproces:** ingeval de optie moet worden uitgevoerd, beschrijft de instelling het interne besluitvormingsproces, waaronder de te volgen stappen, de timing en de betrokken partijen tot aan het moment van daadwerkelijke toepassing van de optie. Als het precieze tijdstip nog niet zeker is kan een tijdsbestek worden opgegeven, met een beschrijving van de factoren die daarop van invloed kunnen zijn.

e) *Operationeel noodplan*

Van de instelling wordt voor elk van deze herstelopties een operationeel noodplan verwacht, waarin wordt toegelicht hoe de continuïteit van de bedrijfsvoering kan worden verzekerd in een fase van herstel, mocht het tot daadwerkelijke uitvoering van de hersteloptie komen. Dit plan omvat ten minste een analyse van de interne bedrijfsvoeringsaspecten (bv. IT-systemen, leveranciers, HR) en de toegang van de instelling tot de marktinfrastructuur (bv. clearing- en afwikkelingsfaciliteiten, betalingssystemen, aanvullende eisen ten aanzien van zekerheden).

Indien de optie de afsplitsing van een entiteit van de groep met zich brengt, wordt de instelling ook geacht aan te tonen dat afgesplitste entiteiten kunnen voortbestaan zonder steun van de groep.

f) *Communicatieplan*

Van de instelling wordt een gedetailleerd communicatieplan verwacht, alsmede een analyse van de wijze waarop dit plan voor elk van de verschillende herstelopties kan worden uitgevoerd in een fase van herstel, samen met een beoordeling van het mogelijke effect op de bedrijfsvoering en op de financiële stabiliteit in het algemeen.

In dit communicatieplan komen de volgende zaken aan de orde:

- interne communicatie naar werknemers, vakbonden, enz.; en
- externe communicatie naar aandeelhouders, tegenpartijen, financiële markten/beleggers, marktinfrastructuren, het publiek/deposanten en autoriteiten (waaronder het toezichtcollege).

g) *Informatiebeheer*

Van de instelling wordt een beschrijving van haar algemene informatiebeheersbeleid verwacht. Meer in het bijzonder beschrijft zij hoe de groep bewerkstelligt dat de juiste informatie voor besluitvorming in een stresssituatie snel beschikbaar is. Er is een specifieke analyse vereist voor elke hersteloptie, waarin de instelling de specifiek voor die optie geldende informatiebehoeften omschrijft en aantoont dat zij in staat is de benodigde informatie aan te leveren.

Daarnaast beschrijft de bank hoe hij in een crisissituatie tijdig de informatie kan verstrekken die de autoriteiten nodig hebben om de situatie te kunnen beoordelen. Die informatie omvat bijvoorbeeld het volgende:

- feitelijke posities binnen de groep via garanties en leningen binnen de groep;
- feitelijke transacties geboekt op back-to-backbasis;
- feitelijke liquide middelen in de moederbank en de dochterondernemingen;
- activiteiten buiten de balanstelling;
- de grootste feitelijke posities van de bank ten opzichte van andere financiële instellingen en andere ondernemingen.

C. Follow-up

Het herstelplan is meer dan een plan; het is een heel proces dat integraal deel uitmaakt van de governance van de instelling. Op grond van de ervaring die in de praktijk wordt opgedaan, zijn wellicht aanpassingen nodig in de organisatie om het bijwerken van het plan en de uitvoering ervan in de toekomst gemakkelijker te maken, de herstelindicatoren te bewaken of omdat tijdens het proces bepaalde belemmeringen aan het licht zijn gekomen die de uitvoering van herstelopties bemoeilijken. Het ligt voor de hand dat de organisatie zal moeten nadenken over follow-up- of corrigerende maatregelen. Dit deel beoogt deze maatregelen nauwkeurig te omschrijven. Hierbij dienen de volgende maatregelen aan bod te komen:

- Voorbereidende maatregelen die genomen kunnen worden met het oog op een geslaagde uitvoering van de herstelopties (bv. maatregelen die de periode van uitvoering verkorten of de voordelen ervan maximaliseren);
- Verbeterpunten (bv. nieuwe aannamen, nieuwe herstelopties, organisatorische aanpassingen in de groep/instelling, governance, opleiding van personeel, simulaties, enz.).

De instelling wordt geacht elke voorgenomen follow-up- of corrigerende maatregel te motiveren en een tijdpad aan te geven voor de uitvoering ervan.

4. Feedback op de openbare raadpleging

Ten aanzien van de in artikel 16 van de EBA-verordening vervatte vereiste dat een openbare raadpleging wordt gehouden voordat een aanbeveling wordt gegeven, zij eraan herinnerd dat over dit onderwerp al een discussienota van EBA is gepubliceerd waarop belanghebbenden hebben gereageerd, welke reacties zijn gepubliceerd op de EBA-website en deels zijn verwerkt in het herziene model bij de aanbeveling. Daar in artikel 16, lid 2, van de EBA-verordening wordt gesteld dat de raadpleging “in voorkomend geval” wordt gehouden, de standpunten die door belanghebbenden over deze discussienota naar voren zijn gebracht overwegend positief waren en de opmerkingen die als meer passend zijn beoordeeld inmiddels zijn verwerkt in het herziene model, is EBA tot de slotsom gekomen dat het houden van nog een openbare raadpleging overbodig is. Bijgaand model was immers het onderwerp van bovengenoemde discussienota, zodat een nieuwe openbare raadpleging niets toevoegt, en het geven van de aanbeveling en het van start gaan van de oefening in de gehele EU alleen maar ophoudt.

5. Bevestiging dat wordt voldaan aan richtsnoeren en aanbevelingen

Datum:

Lidstaat/EER-land:

Bevoegde autoriteit:

Richtsnoeren/aanbevelingen:

Naam:

Functie:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Ik ben gemachtigd om namens mijn bevoegde autoriteit te bevestigen dat wordt voldaan aan de richtsnoeren/aanbevelingen: **Ja**

De bevoegde autoriteit voldoet aan de richtsnoeren en aanbevelingen of is voornemens die op te volgen:

Ja **Nee** **Gedeeltelijk**

Mijn bevoegde autoriteit voldoet niet aan de richtsnoeren en aanbevelingen, en is niet voornemens die op te volgen, om de hiernavolgende **redenen**¹:

Bijzonderheden over de gedeeltelijke opvolging en motivering:

Deze kennisgeving a.u.b. zenden aan compliance@eba.europa.eu².

1 Gelieve in geval van gedeeltelijke opvolging te vermelden in hoeverre de richtsnoeren en aanbevelingen wel resp. niet worden opgevolgd, en in laatstgenoemd geval per onderwerp de redenen van niet-opvolging aan te geven.

2 Gelieve er nota van te nemen dat andere wijzen van mededeling van deze bevestiging, zoals inzending op een ander e-mailadres, of per e-mailbericht dat niet voldoet aan de vormvereiste, ongeldig zijn.
